

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 22 april 2009

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: **41.025/III/PN**
LR/MM

Betreft: Taalgebruik in Koninklijke Vlaamse Schouwburg.

Ter zitting van 3 april 2009 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan twee taalincidenten die zich volgens de klager, een Nederlandstalige particulier uit Brussel, voordeden in de gebouwen van de KVS te Brussel:

- 1) op maandag 26 januari 2009 meldde een Nederlandstalige deelnemer zich in de gebouwen van de KVS (Arduinkaai) aan voor de vergadering van de Staten-Generaal van Brussel in verband met het onderwijs. Op zijn vraag waar het onderwijsdebat precies plaatsvond, antwoordde een dame aan de onthaaltafel van de Staten-Generaal in het Frans dat ze hem niet begreep. Hij diende zijn vraag in het Frans te herhalen. In het Frans werd hem geantwoord dat het debat in de “TOP” van de KVS plaatsvond.
- 2) Op zaterdag 14 februari 2009 was een Nederlandstalige bezoeker aanwezig bij de voorstelling “Mental Finland” in de BOL van de KVS (20.00-23.00u). Naar het einde van de voorstelling verliet hij even de zaal. Terug bij de ingang van de zaal werd hij door een dame tegengehouden. Deze sprak hem in het Engels aan en stelde dat het niet toegelaten was de zaal opnieuw te betreden. Dat bleek een “rule of the house” te zijn. Zaalverlaters konden desgewenst de rest van de vertoning op de derde verdieping volgen. De bezoeker, die voor de situatie begrip kan opbrengen, sprak de dame daarop aan over het feit dat zij als klaarblijkelijk personeelslid van deze Nederlandstalige culturele instelling hem niet in het Nederlands kon aanspreken. Zij antwoordde enkel Engels en een beetje Frans te spreken.

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordde de zakelijk leider van de KVS het volgende:

“Om te beginnen wens ik te benadrukken dat ieder personeelslid van KVS meertalig is én Nederlandstalig. Dit geldt voor alle vaste medewerkers én voor alle personeelsleden met een onthaalfunctie die bij de activiteiten van KVS worden ingezet.

Wat de concrete klachten betreft:

- 1) Op 26 januari 2009 was er in onze gebouwen een vergadering van de Staten-Generaal van Brussel. Dit is een initiatief van een heel aantal organisaties uit het Brusselse middenveld. Het is dus geen organisatie van KVS; KVS stelde enkel zijn infrastructuur ter beschikking. Zoals u wellicht weet is de Staten-Generaal een tweetalig initiatief (vergaderingen verlopen in het Nederlands en het Frans volgens het principe dat eenieder zijn eigen moedertaal spreekt). De organiserende leden van de Staten-Generaal vinden het dan ook belangrijk dat het onthaalpersoneel, dat zij dus zelf inzetten, tweetalig is. Ook voor KVS is dit van primordiaal belang wanneer we onze infrastructuur ter beschikking stellen. Ik heb de avond zelf trachten te verifiëren of alle personeel van de Staten-Generaal tweetalig was, bij mijn weten was dat zo. De klacht lijkt me dan ook ongefundeerd.*
- 2) Op 14 februari 2009 was er inderdaad de voorstelling “Mental Finland”. Het gaat hier om een internationale productie waaraan mensen uit België, Duitsland, Finland, Estland, Litouwen, Oostenrijk en verschillende landen uit Zuid-Amerika hebben meegewerkt. De indiener van de klacht werd, omdat hij daar op het ogenblik toevallig rondliep, aangesproken door een Finse productieleidster die het Nederlands uiteraard niet machtig is. Deze vrouw haar enige bedoeling was een bezoeker te helpen en hem terug naar de zaal te begeleiden. Als deze bezoeker dan nog maar één uitweg ziet, namelijk het neerleggen van een klacht bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, dan vinden wij dat zeer betreurenswaardig. Ik ben alleszins niet van plan om iedere anderstalige, die in het kader van het werk voor een bepaalde productie gedurende een korte periode in KVS werkt, te verbieden om zich hulpvaardig op te stellen, of te dwingen een stoomcursus Nederlands te volgen.*

We zijn ons zeer bewust welke belangrijke plaats een instelling als KVS in de samenleving inneemt. Logisch gevolg is dan ook dat een aantal mensen KVS als een gedroomde schietschijf zien, hetgeen ons op zich niet eens stoort. We vinden echter wel dat klachten die ongefundeerd zijn niet beter verdienen dan gewoonweg geklasseerd te worden”.

o

o

o

In haar advies 34.076 van 10 oktober 2002 stelde de VCT het volgende:

- de Koninklijke Vlaamse Schouwburg is een instelling van openbaar nut;*
- de raad van bestuur is samengesteld uit vijf leden benoemd door de stad Brussel, vijf leden benoemd door de Vlaamse Regering, en één lid benoemd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie;*
- in artikel 3 van de statuten wordt duidelijk verwezen naar de internationale opdracht van het gezelschap en uitwisselingsprojecten met andere Belgische of buitenlandse toneelgezelschappen (cf. advies 27.220/E van 18 april 1996).*

De KVS is als instelling van openbaar nut onderworpen aan de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) en moet beschouwd worden als een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad.

Artikel 22 SWT bepaalt dat in afwijking van de bepalingen, die van toepassing zijn op de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad, de instellingen waarvan de culturele activiteit één enkele taalgroep interesseert, onderworpen zijn aan de regeling die geldt voor het overeenkomstig gebied.

o

o

o

- 1) Zoals u het zelf terecht stelt is het van primordiaal belang dat de KVS, wanneer hij zoals in casu zelf geen organisator is maar zijn infrastructuur ter beschikking stelt van de tweetalige Staten-Generaal van Brussel (in verband met het onderwijs), erop toeziet dat deze organisatie de bezoekers kan ontvangen in hun eigen taal. U zegt zelf te hebben geverifieerd dat het onthaalpersoneel van de Staten-Generaal tweetalig was, hetgeen naar uw weten het geval was.

De VCT acht de klacht dan ook ontvankelijk doch, met twee onthoudingen van leden van de Nederlandse afdeling, ongegrond.

- 2) In het tweede geval stelt de klager, die even de voorstelling “Mental Finland” had verlaten en opnieuw de zaal wilde binnengaan, teruggeroepen te zijn door een dame die enkel Engels sprak. Hij begrijpt niet dat betrokkene als klaarblijkelijk personeelslid van deze Nederlandstalige culturele instelling geen Nederlands sprak.

Uit uw toelichting blijkt dat “Mental Finland” een internationale productie is waaraan mensen uit verschillende Europese en Zuid-Amerikaanse landen hebben meegewerkt en dat de klager in het Engels werd aangesproken door een Finse productieleidster die er toevallig rondliep. Deze dame, die geen personeelslid is van de KVS en ook het Nederlands niet machtig is, wilde de bezoeker helpen en hem terug naar de zaal leiden.

De VCT acht de klacht ontvankelijk doch ongegrond, aangezien de klager niet door een personeelslid van de KVS, maar door een toevallig voorbijlopende Finse productieleidster werd aangesproken.

Gelet op de toepasbaarheid van de SWT op de KVS wenst de VCT in het algemeen nog te wijzen op de noodzaak te allen tijde – ook bij internationale producties van de KVS – eigen personeelsleden met een onthaalfunctie, die volgens uw verklaring allen meertalig én Nederlandstalig zijn, in te zetten.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.